

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Šta su Specijalizovana veća Kosova?

Specijalizovana veća Kosova su nezavisna sudska ustanova formirana na osnovu zakona Kosova, ali smeštena u Hagu, Holandija.

Specijalizovana veća Kosova imaju nadležnost nad zločinima protiv čovečnosti, ratnim zločinima i drugim krivičnim delima koja su predviđena kosovskim zakonodavstvom, a koja su izvršena u periodu od januara 1998. do decembra 2000. i koja su izvršena ili započeta na Kosovu od strane ili protiv lica državljana Kosova ili Savezne Republike Jugoslavije.

SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

OPTUŽNICA
I PRETHODNI
POSTUPAK

Kontakti

P.O. Box 47
2501 CA The Hague
The Netherlands

SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

P.O. Box 47
2501 CA The Hague
The Netherlands

www.scp-ks.org

OPTUŽNICA I PRETHODNI POSTUPAK

Šta spada u nadležnost specijalizovanih veća kosova?

Prema Zakonu o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (Zakon), Specijalizovana veća Kosova (SVK) imaju nadležnost nad zločinima protiv čovečnosti, ratnim zločinima i drugim krivičnim delima koja su započeta ili izvršena na Kosovu u periodu od 1. januara 1998. do 31. decembra 2000, a koja su u vezi sa navodima iz Izveštaja Parlamentarne skupštine Saveta Evrope iz 2011. godine. Obavezan uslov je da su ta krivična dela počinjena od strane fizičkih lica odnosno nad fizičkim licima koja su državljani Kosova/Savezne Republike Jugoslavije.

Šta je to optužnica?

Optužnica je pismeni akt kojim se osumnjičenom stavlja na teret jedno ili više krivičnih dela. Kada specijalizovani tužilac smatra da postoji dobro utemeljena sumnja da je osumnjičeni izvršio ili učestvovao u izvršenju nekog krivičnog dela, specijalizovani tužilac protiv tog osumnjičenog može podneti optužnicu sudiji za prethodni postupak. Optužnica se podnosi na poverljivoj osnovi i o njoj se ne obaveštava niko, pa ni sam osumnjičeni.

U optužnici se navode:

- ime i podaci o osumnjičenom;
- sažet opis činjenica u predmetu i krivičnog (krivičnih) dela za koja se osumnjičeni tereti;
- dokazni materijal kojim se potkrepljuju činjenice navedene u optužnici.

Šta čini sudija za prethodni postupak kada primi optužnicu?

Sudija za prethodni postupak pregleda dokaze navedene u prilog optužnici da bi utvrdio da li je sumnja koja postoji protiv osumnjičenog dobro utemeljena. U roku od šest meseci sudija za prethodni postupak donosi odluku da li da optužnicu potvrdi ili odbaci u celosti ili delimično. Kada sudija za prethodni postupak potvrdi optužnicu, status osumnjičenog se menja i on postaje optuženo lice. Potvrđena optužnica se optuženom uručuje na jeziku koji on razume. Optužnica se obelodanjuje javnosti najkasnije do prvog stupanja optuženog pred sud.

Šta je “prvo stupanje optuženog pred sud”?

Sudija za prethodni postupak zakazuje prvo stupanje optuženog pred sud da bi obezbedio poštovanje prava optuženog. Na primer, stara se o tome da se poštuje pravo optuženog na branioca. Prilikom prvog stupanja pred sud optuženom se čita optužnica na jeziku koji razume. Sudija za prethodni postupak proverava da li je optuženi razumeo optužnicu. Optuženi se takođe obaveštava da u roku od 30 dana od svog prvog stupanja pred sud mora da se izjasni da li krivicu priznaje ili ne,

kao i da o krivici može da se izjasni i odmah – prilikom prvog stupanja pred sud. Prvo stupanje optuženog pred sud održava se u roku od sedam dana od dana kada mu je uručena optužnica.

Koja su prava optuženog?

Prava optuženog predviđena su Zakonom. Na primer, optuženi se smatra nevinim dok se njegova krivica ne dokaže van svake razumne sumnje. SVK štite prava optuženog predviđena Ustavom Kosova i Zakonom, uključujući pravo da mu se omogući dovoljno vremena za pripremu odbrane. Optuženi ima pravo na branioca, koji mora biti iz Imenika branilaca i zastupnika SVK. Ukoliko optuženi nema dovoljno novca da plati branioca, SVK će mu obezbediti branioca o svom trošku. Pravo optuženog je i da mu bude suđeno u razumnom roku i u njegovom prisustvu.

Učešće žrtava

Kada sudija za prethodni postupak potvrdi optužnicu i ona bude obelodanjena javnosti, lice koje smatra da je pretrpelo telesnu ili duševnu bol odnosno materijalnu štetu kao direktnu posledicu krivičnog dela navedenog u optužnici može da se prijavi za dobijanje statusa žrtve koja učestvuje u postupku. Služba za učešće žrtava objaviće na sajtu SVK prijavni obrazac i informacije o načinu prijavljivanja. O prijavi za učešće odlučuje sudija. Žrtve kojima bude odobreno učešće biće grupisane u jednu ili više grupa u skladu sa odlukama sudija. Te grupe zastupaće zastupnici iz Imenika branilaca i zastupnika SVK.

Kakva je dalja procedura?

Sudija za prethodni postupak stara se o tome da ne dođe do bespotrebnog odlaganja postupka. Na primer, sudija za prethodni postupak može po potrebi da zakazuje pripremna ročišta i odlučuje o prvim prigovorima optuženog. Specijalizovani tužilac mora odbrani da stavi na raspolaganje dokaze koji potkrepljuju optužnicu i izjave svedoka koje namerava da propituje na suđenju. I odbrana sa svoje strane mora specijalizovanom tužiocu da pruži uvid u spisak svojih svedoka i druge dokaze koje namerava da izvede. Taj postupak poznat je kao obelodanjivanje. Po okončanju pripremnih radnji sudija za prethodni postupak spis predmeta prosleđuje pretresnom panelu.